

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/2/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123202840
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123202840.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. A. D. XXX, XXX XX A. E. F., 2/ G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. A. D. XXX, XXX XX A. E. F., obaja právne zastúpení advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, 089 01 Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanej: F. I. J., H.; D. E.: F., H., K. E. X, J. XXX XX, G.: XX XXX XXX, zastúpená advokátskou kanceláriou Remedium Legal s.r.o., so sídlom Prievozska 2, 851 09 Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/26/2023-266 z 28.09.2023 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok v napadnutých výrokoch II. až IV.
- Zrušuje rozsudok v napadnutom výroku I. a v tejto časti konanie zastavuje.
- Mení rozsudok v súvisiacom výroku V. tak, že žalobcom 1/ a 2/ priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 50 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.
- Žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že cit.:
„I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX, N. O. X.XX.XXXX, a to v článku I. v časti 7. Poplatky platné podľa cenníka F., H. ku dňu uzavretia tejto zmluvy, v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru: 400,00 EUR splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.
II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX, N. O. X.XX.XXXX, a to v článku II. bod 2. v znení: „Dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami F., H., pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou, alebo ktoré mu boli na základe jeho písomnej žiadosti zaslané elektronickou poštou či iným dohodnutým spôsobom.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.
III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX, N. O. X.XX.XXXX a to v článku II. bod 5. v znení: „Dlžník podpisom tejto zmluvy súhlasí s návrhom banky, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu

boli rozhodnuté prednostne mimosúdnyim riešením sporov v rozhodcovskom konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 492/2009 Z.z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX, N. O. X.XX.XXXX a to vo Všeobecných obchodných podmienkach F., H., na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám - občanom, a to v článku XII. Záverečné ustanovenia, bod 4. v znení: „Zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonníkom, Zákonom o spotrebiteľských úveroch a Zákonom o bankách.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1 až 4, §53 ods. 1 až 5, § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a §§ 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“).

3. Skutkovo konštatoval, že žalovaný ako veriteľ a žalobcovia 1/ a 2/ ako dlžníci uzavreli Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX N. X.XX.XXXX (ďalej len „zmluva o úvere“), na základe ktorej bol žalobcom 1/ a 2/ poskytnutý úver v sume 20 000,- Eur, ktorý mali splatiť v 107 mesačných splátkach pri výške splátky 306,25 eur, pri úroku 11,90% ročne, ročnej percentuálnej miere nákladov 13,40 eur, priemernej RPMN 10,07% a odplate 14,87 %.

4. Napadnuté zmluvné podmienky vyhodnotil ako neprijateľné s poukazom na zásadu transparentnosti, ktorá dopadá aj na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok, či sadzobníkov poplatkov, keď konštatoval, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru a nesmú slúžiť k tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v čl. I., časti 7. zmluvy o úvere v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru: 400,00 EUR splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru.“ videl v tom, že vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, v skutočnosti slúži záujmom dodávateľa a nie spotrebiteľa a nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Spoplatňovanie akýchkoľvek takýchto úkonov a služieb dodávateľom vyhodnotil ako rozporný s dobrými mravmi. Na podporu správnosti tohto záveru poukázal na už jej skoršie vyhlásenie za neprijateľnú rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 20Csp/46/2021 z 24.09.2021. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v článku II. bode 2 zmluvy o úvere v znení: „Dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami F., H., pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou, alebo ktoré mu boli na základe jeho písomnej žiadosti zaslané elektronickou poštou, či iným dohodnutým spôsobom.“ videl v prenesení dôkazného bremena dodávateľa na spotrebiteľa, čo spotrebiteľa psychologicky a reálne môže odradzovať od uplatnenia jeho práv, keďže táto zmluvná podmienka môže u neho vyvolávať pocit nemožnosti dovoľávať sa súdnej, či inej ochrany. Aj vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke konštatoval už jej skoršie vyhlásenie za neprijateľnú rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 16Csp/147/2020 z 12.11.2020. Vo vzťahu k tretej napadnutej zmluvnej podmienke uvedenej v článku II. bod 5. zmluvy o úvere v znení: „Dlžník podpisom tejto zmluvy súhlasí s návrhom banky, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne mimosúdnyim riešením sporov v rozhodcovskom konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“ konštatoval, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nakoľko predstavuje prekážku pre rozhodovanie sporov súdnym konaní. Vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke poukázal na jej skoršie vyhlásenie za neprijateľnú rozsudkom súdu prvej inštancie sp. zn. 14Csp/187/2020 z 10.05.2022. Napokon pokiaľ ide o štvrtú napadnutú zmluvnú podmienku uvedenú v článku XII. Záverečné ustanovenia, bod 4. Všeobecných obchodných podmienok F., H., na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám - občanom účinným od 01.04.2015 v znení: „Zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú

výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonníkom, Zákonom o spotrebiteľských úveroch a Zákonom o bankách.“, súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že dojednanie o použití Obchodného zákonníka je jasným zámerom dodávateľa znemožniť spotrebiteľovi brániť sa proti nekalým obchodným praktikám a domáhať sa na súde ochrany svojich práv, k čomu poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/93/2016 z 27.10.2016 a na rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 16 Csp/35/2021 z 08.06.2021).

5. O trovách strán súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP konštatujúc, že žalobcovia 1/ a 2/ mali v konaní plný úspech a preto majú voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

6. Voči napadnutému rozsudku podala v celom rozsahu v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná a to z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V odvolaní namietala nevysporiadanie sa súdu prvej inštancie s prekážkou začatého konania, ktorým je konanie vedené pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11Csp/118/2021. V označenom konaní je totiž zmluva o úvere a v nej obsiahnuté zmluvné podmienky predmetom skúmania neprijateľných zmluvných podmienok ex offo, na čo poukázal aj Krajský súd v Prešove v uznesení č. k. 18Csp/10/2022-210. Táto prekážka konania je podľa žalovanej dôvodom pre zastavenie tohto konania. Vo vzťahu k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky v článku I. časti 7. zmluvy o úvere tiež namietala, že bola predmetom skúmania aj v konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/294/2019 so záverom, že poplatok za poskytnutie úveru nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v čl. II. bod 2. zmluvy o úvere namietala, že súdy rôznych inštancií takéto vyjadrenia oboznámenia sa so súčasťami zmluvy akceptujú a bez námietok o ich neprijateľnosti ich akceptujú. V tomto smere poukázala tiež na rozsudok súdu prvej inštancie sp. zn. 9Csp/1/2023 z 9.10.2023. Napadnutý rozsudok tak neobsahuje dostatok dôvodov pre odklon od rozhodnutí súdov vyšších stupňov v tejto otázke. Vo vzťahu k výroku III. napadnutého rozsudku, ktorým bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvná podmienka v článku II. bode 5. zmluvy o úvere žalovaná v odvolaní namietala, že ide o tzv. starú rozhodcovskú doložku reflektujúcu právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy, ktorú žalovaná neuplatňuje a preto jej posudzovanie nemá žiaden význam. Napokon pokiaľ ide o zmluvnú podmienku v článku XII. Záverečné ustanovenia, bod 4. uvedenú vo všeobecných obchodných podmienkach a F., H., na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám – občanom, namietala, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže zmluva o spotrebiteľskom úvere je komplexným právnym vzťahom, ktorý upravuje široký okruh právnych predpisov a namietaná zmluvná podmienka nenaznačuje vylúčenie uplatnenia OZ aj na prejednávany zmluvný vzťah. Keďže pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok je potrebné vziať do úvahy všetky ostatné ustanovenia zmluvy, čo vyplýva aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, a zmluva o úvere vo svojom texte poukazuje aj na rad ďalších predpisov vrátane OZ a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.“), ako aj priamo v článku III ods. 6 zmluvy o úvere uvádza, že na právny vzťah v rozsahu určenom platnými právnymi predpismi sa použijú aj ustanovenia OZ, žalovaná namietala dostatočnosť dôvodov na vyhlásenie tejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Žiadala preto posúdiť prípustnosť konania s ohľadom na povinnosť ex offo skúmania neprijateľnosti zmluvných podmienok v inom súdnom konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11Csp/118/2021 a toto konanie o nich zastaviť, prípadne napadnutý rozsudok zmeniť tak, že žaloba bude zamietnutá a žalovanej bude priznaný nárok na náhradu trov prvoinštalačného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, alebo rozsudok bude zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. K odvolaniu žalovanej sa podaním z 27.11.2023 vyjadrili žalobcovia 1/ a 2/, v ktorom stručne odmietli argumentáciu žalovanej o nedostatku riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku a žalobou napadnuté zmluvné podmienky označili za už notoricky známe neprijateľné podmienky používané žalovanou ako aj inými dodávateľmi.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z § 34 CSP, po zistení, že odvolanie žalovanej bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou

(§ 359 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaných odvolaní do tej miery, že napadnutý rozsudok nebol oprávnený preskúmať z iných dôvodov než tých, ktoré boli v podanom odvolaní výslovne uvedené. Výnimkou by mohli byť len vady konania týkajúce sa procesných podmienok, aj keď v odvolacích dôvodoch neboli uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, odvolací súd v zákonom stanovenej lehote uverejnil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP).

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľke uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľky na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

12. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej

súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

13. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (*quaestio iuris*) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

14. So zreteľom na obsah odvolania žalovanej boli v odvolacom konaní preskúmané výroky I., II., III., IV. a súvisiaci výrok V. rozsudku, ktorými bolo súdom prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovievané. Odvolací súd v zásade konštatuje, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore zistil skutkový stav v potrebnom rozsahu a na základe vykonaného dokazovania dospel v potvrdenej časti rozsudku aj k správny právny záverom.

15. V danom prípade išlo vzhľadom k subjektom zmluvy o úvere z X.XX.XXXX o zmluvu spotrebiteľskú podľa ust. § 52 ods. 1 OZ. Možno bez najmenších pochybností konštatovať, že v danom prípade išlo o tzv. formulárovú zmluvu, ktorá bola uzavieraná vo viacerých prípadoch, ktorej obsah spotrebiteľ nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť. Vzhľadom k tomu, že predmetom zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa poskytujúceho úvery v rámci svojho podnikania spotrebiteľovi, možno zároveň túto úverovú zmluvu podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 a § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. podradiť pod právnu úpravu zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že za neprijateľné zmluvné podmienky je potrebné považovať také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné a hrubo poškodzujúce spotrebiteľa. Od dodávateľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v značne silnejšom postavení ako spotrebiteľ sa vyžaduje, aby k tvorbe zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách pristupoval v súlade s dobrými mravmi.

17. Smernica Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoje ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

18. Rovnako Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

19. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu

danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejme z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 - § 54 Občianskeho zákonníka. Jedným z prostriedkov súdnej ochrany je i žaloba na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Ust. § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov priamo umožňuje spotrebiteľovi proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa domáhať sa ochrany svojho práva proti porušiteľovi na súde.

20. Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, a teda neplatnú, priamo vyplýva aj z ust. § 53a Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej podmienky alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Zo znenia tohto ustanovenia nepochybne vyplýva, že predmetom konania môže byť i žaloba, ktorou sa spotrebiteľ domáha len určenia neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky.

21. Z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy možno vyvodiť povinnosť dodávateľa, podľa ktorej nesmie v spotrebiteľských zmluvách používať neprijateľné podmienky, čomu korešponduje právo spotrebiteľa na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Ako procesný prostriedok ochrany tu slúži práve žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V takomto spore je potom nositeľom hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide, ten subjekt, ktorý vystupuje v zmluve ako spotrebiteľ a nositeľom povinnosti subjekt vystupujúci v zmluve ako dodávateľ. Žalobca je tak nositeľom hmotného oprávnenia, o ktoré v konaní ide a teda má v tomto konaní vecnú aktívnu legitímáciu.

22. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v zmluve o úvere v článku II. bod 2. v znení: „Dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami F., H., pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou, alebo ktoré mu boli na základe jeho písomnej žiadosti zaslané elektronickou poštou či iným dohodnutým spôsobom.“ podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k správne záveru o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti odvolací súd dopĺňa, že ak majú byť všeobecné obchodné podmienky súčasťou zmluvy, je potrebné vyjadriť s nimi súhlas. Dôkazné bremeno ohľadne existencie vôle spotrebiteľa byť viazaný nielen zmluvou, ale aj všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj skutočnosť, že spotrebiteľ bol s týmito podmienkami riadne oboznámený, zaťažuje dodávateľa, pričom pre preukázané oboznámenie sa nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s obchodnými podmienkami oboznámený. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým na to, aby do každej zmluvy nebolo nevyhnutné prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nemajú slúžiť na to, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napr. rozhodcovská doložka, dojednanie o zmluvnej pokute, vznik možného nepovoleného prečerpania a povinnosť platiť úrok s tým spojený). Všeobecné obchodné podmienky predstavujú rozsiahly, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročný text, vopred pripravený dodávateľom, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť ich obsah. Z tohto dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzavretia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazá sa tak k splneniu povinnosti, pri znalosti ktorej by k uzavretiu zmluvy nepristúpil. Ak banka uvedie podstatné obsahové náležitosti len v rámci rozsiahlych, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročných všeobecných obchodných podmienok, nemožno takémuto konaniu priznať právnu ochranu. Zmluvná podmienka, obsahom ktorej je vyhlásenie spotrebiteľa, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami a súhlasí s nimi, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, pretože na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v

otázke, či sa pred uzatvorením zmluvy s predloženými zmluvnými podmienkami skutočne oboznámil. Zmluvná podmienka rovnakého znenia, resp. obdobné zmluvné podmienky boli pritom opakovane vyhlásené za neprijateľné (pozri napr. rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/33/2020, 19Csp/102/2020, 9Csp/99/2022, či Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/41/2016, 3CoCsp/35/2022 a iné).

23. Aj vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v zmluve o úvere v článku II. bod 5. v znení: „Dlžník podpisom tejto zmluvy súhlasí s návrhom banky, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne mimosúdnym riešením sporov v rozhodcovskom konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“ dospel súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu k správne mu záveru o jej neprijateľnosti. K dôvodom uvádzaným súdom prvej inštancie odvolací súd dopĺňa, že platnosťou tohto zmluvného dojednaní by žalobca stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska, resp. tejto možnosti predchádza nutnosť prípadné spory riešiť prednostne v rozhodcovskom konaní. Je nepochybné, že ak by sa podľa tejto doložky na návrh dodávateľa začalo rozhodcovské konanie, spotrebiteľ by bol nútený sa mu podrobiť. Je zrejmé že žalobca si túto doložku nevymienil a vzhľadom na charakter zmluvy nemožno dospieť ani k záveru, že by mal možnosť do obsahu zmluvy akýmkoľvek spôsobom zasahovať, teda ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, miesto rozhodcovského konania, spôsob tohto konania a podobne. Žalovaný v konaní nepreukázal, že spotrebiteľ mal reálnu možnosť rozhodcovskú doložku neprijíť, a to bez toho, aby to malo za následok zhoršenie jeho postavenia v zmysle zániku zmluvy, respektíve jej neuzatvorenia, pričom na preukázanie individuálneho dojednaní ho v zmysle § 53 ods. 3 OZ ťažilo dôkazné bremeno. Uvedeným zmluvným dojednaním sa žalobca reálne vzdal svojho práva na účinnú ochranu v konaní pred všeobecným súdom a to v pozícii spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany a pri nemožnosti reálne vplývať na obsah zmluvy, čo je potrebné považovať za neprijateľné. Odvolací súd okrem toho poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 438/2018 z 11.6.2019, v zmysle ktorého sa pre platnosť rozhodcovskej zmluvnej doložky v spotrebiteľských veciach vyžaduje, aby spotrebiteľ mal možnosť vyjadriť s ňou pri uzatváraní zmluvy nesúhlas tak, aby v prípade vyznačenia nesúhlasu vzájomné spory v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou bol príslušný prejednať a rozhodnúť všeobecný súd. Ako už bolo naznačené, z obsahu danej zmluvy o úvere však nevyplýva, že by žalobcovia 1/ a 2/ ako spotrebiteľia vôbec mali možnosť pri uzatváraní zmluvy sa k tejto rozhodcovskej doložke vôbec vyjadriť.

24. K odvolacej námietke žalovanej, že tieto tzv. staré rozhodcovské doložky, medzi ktoré sa radí aj predmetná doložka uzatvorená v zmluve o úvere, sa už dlhšiu dobu neuplatňuje, a to aj z dôvodu legislatívneho zakotvenia spotrebiteľského rozhodcovského konania, odvolací súd konštatuje, že pre vyriešenie práv medzi stranami zmluvy, ktoré považujú za sporné alebo pochybné, je potrebné uzatvorenie dohody o urovaní v zmysle ust. § 585 ods. 1 OZ. V takto podstatných skutočnostiach, akým je obsah napádaných zmluvných podmienok, nepostačuje tzv. „džentlmenské vyhlásenie“ žalovanej, či už v podanom odvolaní, resp. v prednesení takéhoto nezáväzného džentlmenského vyhlásenia voči druhej zmluvnej strane. Vzhľadom na spornosť predmetných práv a povinností medzi zmluvnými stranami, je na podaní žaloby o neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky daný pre potrebu usporiadania vzťahov inter partes naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe. Vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke odvolací súd súčasne poukazuje na to, že zmluvná podmienka rovnakého znenia, resp. obdobné zmluvné podmienky boli opakovane vyhlásené za neprijateľné (k tomu pozri napr. rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/33/2020, 15Csp/95/2020, 14Csp/187/2020, 9Csp/35/2022, či Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/97/2019 a iné).

25. Napokon pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú vo Všeobecných obchodných podmienkach F., H., na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám - občanom, a to v článku XII. Záverečné ustanovenia, bod 4. v znení: „Zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípadne v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonníkom, Zákonom o spotrebiteľských úveroch a Zákonom o bankách.“, dospel súd prvej inštancie dôvodne k záveru o jej neprijateľnosti a tým aj neplatnosti. Z citovaného zmluvného dojednaní je totiž zjavné, že jeho cieľom bolo, aby sa všetky vzťahy medzi žalobcami 1/ a 2/ a žalovanou prioritne riadili Obchodným zákonníkom. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na novelu OZ účinnú od 01.04.2015, ktorá doplnila ust. § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné

ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento právny názor bol potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/14/2014 z 21.04.2015, ako aj v rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8MCdo/13/2014 z 28.05.2015.

26. Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je obsiahnuté všeobecné pravidlo, podľa ktorého v prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv treba dodržiavať právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv. Toto pravidlo má pôsobiť aj preventívne, teda slúži na vyjadrenie toho, v akom zmysle má dodávateľ pripravovať podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v zákone zakotvené pre uzatváranie konkrétnych spotrebiteľských zmlúv. Týchto zákonom ustanovených podmienok sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať. Preto by bolo neplatné aj také dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, v ktorej by spotrebiteľ dal súhlas na neakceptovanie zákonom daných podmienok, či jeho obchádzanie, a to by v konečnom dôsledku zhoršilo jeho zmluvné postavenie. Podmienky spotrebiteľských zmlúv upravené v zákone sú vo vzťahu k spotrebiteľovi kogentné, keďže nepripúšťajú odchýlnu úpravu, ktorou by sa zhoršilo postavenie spotrebiteľa. Dojednanie použitia ustanovení Obchodného zákonníka na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, za situácie, ak v súlade s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa na tieto právne vzťahy vždy musia prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

27. Prijaté právne posúdenie v tomto smere nie je spôsobilá zmeniť ani odvolacia argumentácia žalovanej, že zmluva o úvere vo svojom texte poukazuje na rad ďalších právnych predpisov vrátane OZ či nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Uvedená skutočnosť totiž neznamená, že napadnuté zmluvné dojednanie v danom zmluvnom vzťahu nepriorizuje použitie ustanovení Obchodného zákonníka a to aj v oblastiach, v ktorých úprava obsiahnutá v OZ je pre spotrebiteľa priaznivejšia (napr. premlčanie, možnosť zosplatnenia úveru a iné), čo nemožno aprobovať. Vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke tiež odvolací súd poukazuje na to, že zmluvná podmienka rovnakého znenia, resp. obdobné zmluvné podmienky boli opakovane vyhlásené za neprijateľné (pozri napr. rozhodnutia Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/46/2021, 15Csp/92/2020, 16Csp/35/2021, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/97/2019, či Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/148/2018 z 30.4.2019, vo vzťahu ku ktorému bolo dovolanie žalovanej zamietnuté rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/91/2020 z 27.04.2022).

28. Vzhľadom na vyššie rozvedené dôvody preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až IV. postupom podľa ust. § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

29. Vo vzťahu k zmluvnej podmienke uvedenej v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX N. X.XX.XXXX, v článku I. v časti 7. Poplatky platné podľa cenníka F., H. ku dňu uzavretia tejto zmluvy, v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru: 400,00 EUR splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru.“ odvolací súd konštatuje dôvodnosť odvolacej námietky žalovanej o nedostatku jednej z podmienok konania spočívajúcej v existencii prekážky začatého konania, t.j. prekážky litispendencie. Ide o prípad, kedy už na súde (ktoromkoľvek) prebieha konanie medzi tými istými sporovými stranami, týkajúce sa tej istej právnej veci. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán. Podmienky totožnosti strán a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. 5 Cdo 280/2010). Tento neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, má za následok zastavenie konania, ktoré začalo na základe neskôr podanej žaloby.

30. Z pripojeného spisu odvolacieho súdu sp. zn. 18CoCsp/6/2024 odvolací súd zistil, že vo veci vednej pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11Csp/118/2021 bol predmetom konania nárok žalobcov 1/ a 2/ uplatnený voči žalovanej na určenie, že úver im poskytnutý na základe zmluvy z X.XX.XXXX je bezúročný a bez poplatkov a tiež nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky «uvedenej v Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru „L.“, M. C.: XXXXXXXXXXXXXXXX, N. O. X.XX.XXXX, a to v časti I. v bode 7. v znení: „Poplatok za poskytnutie úveru: 400,00 EUR splatný najneskôr ku dňu prvého

čerpania úveru.“». O tejto súbežne vedenej žalobe bolo rozhodnuté rozsudkom súdu prvej inštancie č. k. 11Csp/118/2021-263 z 15.11.2023 (v poradí druhým), ktorým bola žaloba zamietnutá a žalovanej bol voči žalobcom priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Voči označenému rozsudku podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie, v dôsledku čoho konanie vedené pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 11Csp/118/2021, ktoré bolo začaté 31.8.2021 - teda skôr, ako toto konanie, nebolo v čase rozhodovania odvolacieho súdu právoplatne skončené. Keďže na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania odvolací súd prihliada, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§380 ods. 2 CSP), odvolací súd postupom podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP rozsudok v napadnutom výroku I. zrušil a súčasne v zrušenej časti konanie podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 378 ods. 1 CSP zastavil.

31. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Podľa § 256 ods. 1 a 2 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

33. V časti týkajúcej sa nároku na náhradu trov konania bolo potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že vzhľadom na zrušenie rozsudku v napadnutom výroku I. pre existenciu prekážky súbežne vedeného konania a tým neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky v jednom zo štyroch uplatnených nárokov prejednávanych v spoločnom konaní, neboli žalobcovia 1/ a 2/ procesne úspešní. V tejto súvislosti odvolací súd dospel k záveru, že totožnosť predmetov konania v tejto časti zapríčinili sami žalobcovia 1/ a 2/, ktorí v dvoch rôznych žalobách uplatnili nárok na určenie neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa poplatku za poskytnutie úveru. Preto za použitia citovaného § 255 ods. 1 a 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP bolo potrebné súvisiaci výrok V. napadnutého rozsudku ohľadne nároku na náhradu trov prvoinštančného konania postupom podľa § 388 CSP zmeniť. Pri tomto zmeňujúcom rozhodnutí odvolací súd vychádzal zo zistenia, že žalobcovia 1/ a 2/ boli úspešní v 3 zo 4 uplatnených nárokov, t.j. v rozsahu 75%, zatiaľ čo žalovaná bola úspešná v rozsahu 25%. Úspech žalobcov 1/ a 2/, ktorý prevyšuje úspech žalovanej je tak 50%. Nakoľko odvolací súd nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nemal v konaní celkovo úspešnejším žalobcom priznať (§ 257 CSP), výrokom III. tohto rozsudku žalobcom 1/ a 2/ priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

34. Na základe obdobných úvah týkajúcich sa hodnotenia rozsahu úspechu žalobcov 1/ a 2/ v konaní rozvedených v predchádzajúcom odseku odôvodnenia tohto rozsudku rozhodol odvolací súd aj náhrade trov odvolacieho konania. Z tohto dôvodu za použitia § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 256 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP odvolací súd priznal žalobcom 1/ a 2/ voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 50%, ako vyplýva z výroku IV. tohto rozsudku. Ani v tomto prípade odvolací súd v okolnostiach veci nezhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by nebolo dôvodné žalobcom 1/ a 2/ náhradu odvolacích trov konania priznať.

35. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady všetkých priznaných trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).